Beck Umutsuzluk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beck Umutsuzluk Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17351

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Beck Umutsuzluk Ölçe?i (BUÖ), bireylerin gelece?e yönelik olumsuz beklentilerini ve genel **umutsuzluk** (umutsuzluk) düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi?, yayg?n olarak kullan?lan bir öz bildirim arac?d?r. Ba?lang?çta **Aaron T. Beck** (Aaron T. Beck) taraf?ndan tasarlanan bu ölçek, özellikle klinik popülasyonlarda intihar riski tahmini ve depresyonun bili?sel bile?enlerinin de?erlendirilmesi aç?s?ndan hayati öneme sahiptir. Türkiye'deki uyarlama çal??malar?, ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamay? amaçlam??t?r.

BUÖ, bili?sel teorinin temelini olu?turan, umutsuzlu?un intihar davran???n?n en güçlü yorday?c?lar?ndan biri oldu?u varsay?m?na dayan?r. Bu ölçek, bireyin motivasyon kayb?, gelece?e dair beklentisizlik ve olumsuz at?flar gibi umutsuzlu?un üç temel boyutunu de?erlendirerek, psikiyatrik te?his süreçlerine önemli katk?lar sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Beck Umutsuzluk Ölçe?i, BUÖ, **umutsuzluk**, intihar riski, psikometrik araç, depresyon, uyarlama, bili?sel terapi.

Yazarlar

Orijinal Geli?tiriciler: **Aaron T. Beck**, Weissman, Lester.

Türkçe Uyarlama Çal??mas?: Dereba??, I.

Amaç

Beck Umutsuzluk Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin gelece?e dair olumsuz beklentilerinin yo?unlu?unu ve kapsam?n? objektif bir ?ekilde ölçmektir. Klinik olarak, bu ölçek, özellikle **depresyon** tan?s? alm?? veya intihar e?ilimi gösteren bireylerde, umutsuzluk düzeyinin ?iddetini belirlemek için bir tarama ve de?erlendirme arac? olarak kullan?l?r.

Ölçek, umutsuzlu?un bili?sel bile?enlerini ayr??t?rarak, klinisyenlere hastan?n risk seviyesini do?ru bir ?ekilde anlama ve buna uygun müdahale stratejileri geli?tirme imkan? sunar. Uyarlama çal??mas? (Dereba??, 1996) ise, ölçe?in Ege Üniversitesi ö?rencileri popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilirli?ini test etmeyi amaçlam??t?r.

Yap?

BUÖ, **umutsuzluk** kavram?n?n bili?sel yönünü ölçer. Bu yap?, genellikle gelece?e yönelik olumsuz inançlar?n, bireyin kendisi ve dünyas? hakk?ndaki kal?c? negatif beklentilerinin bir

ARABPSYCHOLOGY.COM

toplam? olarak tan?mlan?r. Ölçek, genellikle üç temel boyutu kapsayan maddelerden olu?ur:

Gelecek Beklentisi: Bireyin gelecekte iyi ?eylerin olaca??na dair inanc?n?n derecesi.
Motivasyon Kayb?: Bireyin hedeflerine ula?mak için çaba gösterme iste?indeki azalma.
Olumsuz At?flar: Ki?inin kendi gelece?i hakk?nda karamsar ve y?k?c? dü?üncelere sahip olmas?.

Bu üç boyut, umutsuzlu?un tek bir genel faktör alt?nda topland??? hipotezini desteklerken, ayn? zamanda bu bili?sel bile?enlerin intihar davran???n? **depresyon**dan ba??ms?z olarak yordayabildi?ini göstermektedir.

Geçerlik

Kaynak verilerde Türkçe uyarlamaya dair spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi?tir (Geçerlik: -). Ancak, orijinal **Beck Umutsuzluk Ölçe?i**, kapsaml? bir geçerlik geçmi?ine sahiptir.

Orijinal ölçek, özellikle intihar davran??? ile güçlü bir **yorday?c? geçerlik** ili?kisi sergilemi?tir. Klinik çal??malarda, BUÖ puanlar?n?n, gelecekteki intihar giri?imlerini ve tamamlanm?? intiharlar? tahmin etmede yüksek bir ba?ar?ya sahip oldu?u defalarca gösterilmi?tir. Ayr?ca, ölçek genellikle Beck Depresyon Envanteri (BDE) gibi benzer yap?y? ölçen araçlarla yüksek düzeyde e? zamanl? geçerlik göstermektedir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde Türkçe uyarlamaya dair spesifik güvenirlik de?erleri belirtilmemi?tir (Güvenirlik: -). Genel olarak, **psikometrik** (psikometrik) aç?dan güçlü kabul edilen BUÖ, yüksek düzeyde iç tutarl?l??a ve test-tekrar test güvenirli?ine sahiptir.

Orijinal çal??malar, ölçe?in 20 maddesinin genellikle 0.80'in üzerinde Cronbach Alfa de?erleri ile yüksek bir iç tutarl?l?k sergiledi?ini göstermi?tir. Bu, maddelerin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? (umutsuzlu?u) ölçtü?ü anlam?na gelir. Test-tekrar test güvenirli?i ise, zaman içinde yap?lan ölçümlerde puanlar?n stabil kald???n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Orijinal Beck Umutsuzluk Ölçe?i üzerinde yap?lan faktör analizleri, genellikle üç faktörlü bir yap?ya i?aret etmektedir: Gelecek Beklentisi, Motivasyon Kayb? ve Olumsuz At?flar. Ancak, farkl? popülasyonlar ve kültürler üzerinde yap?lan çal??malar, bazen iki faktörlü veya tek faktörlü yap?lar?n da ortaya ç?kt???n? göstermi?tir.

Türkçe uyarlama çal??malar?nda (Dereba??, 1996), ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde orijinal yap?y? ne ölçüde korudu?u incelenmi?tir. Bu tür analizler, ölçe?in kültürel adaptasyonunun

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve yap? geçerli?inin temelini olu?turur ve ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle uyumunu test eder.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Genellikle 20 maddeden olu?ur ve maddeler **dichotomous** (Do?ru/Yanl??) format?nda puanlan?r. Her madde, umutsuzlu?un varl???n? veya yoklu?unu gösterir.

Language Available: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama) ve birçok di?er dil.

Population Group: Klinik Popülasyonlar (Depresyon, Anksiyete), Genel Yeti?kin Popülasyonu.

Age Group: Genellikle 13 ya? ve üzeri (Adolesanlar ve Yeti?kinler).

Population Details: Dereba?? (1996) çal??mas?nda Ege Üniversitesi ö?rencileri örneklemi kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, ka??t-kalem format?nda uygulanan öz bildirim ölçe?idir. Puanlama 0 ile 20 aras?nda de?i?ir; yüksek puanlar daha yüksek umutsuzluk seviyesini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel model, intihar, psikopatoloji, **psikometri**, ölçek geli?tirme, **Aaron T. Beck**, adaptasyon, Türkiye.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: -

Affiliation Email addresses: -

Correspondence Address: -

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Orijinal Test Y?l?: 1974

Türkçe Uyarlama Y?l?: 1996 (Dereba?? Yüksek Lisans Tezi)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? ve klinik uygulamas? genellikle telif hakk? sahibinin

ARABPSYCHOLOGY.COM

(örne?in Pearson Assessment) izinlerine ve lisans ücretlerine tabidir. Akademik ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için izin prosedürleri farkl?l?k gösterebilir.

Kaynaklar

Dereba??, I. (1996). *Beck Umutsuzluk Ölçe?i'nin Ege Üniversitesi ö?rencileri üzerinde geli?tirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?zmir.
Beck, A. T., Weissman, A., Lester, D., & Trexler, L. (1974). The measurement of pessimism: The Beck Hopelessness Scale. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 42*(6), 861-865.
Ölçek ile ilgili orijinal bir PDF kayna?? bu çal??mada belirtilmemi?tir.

Beck Umutsuzluk Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu akademik kaynakta Beck Umutsuzluk Ölçe?i'nin orijinal maddeleri sunulmam??t?r. Ölçek, 20 adet do?ru/yanl?? format?ndaki ifadeden olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM